

Ermita de Sant Sebastià

Calaf

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Ermita de Sant Sebastia
Emplaçament: S'hi arriba pel camí que surt del cementiri o antic camí de Mirambell.
Alçada: 764

Coordenades:

Latitud: 41.72626
Longitud: 1.50397
UTM Est (X): 375571
UTM Nord (Y): 4620465

Classificació

Número de fitxa: 08031 - 46
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle: XVII
Any: 1694
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL
Número inventari: IPA: 4289
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Vic
Autoria de la fitxa: Jordi Seró i Ferrer. IN SITU Patrimoni i Turisme
Data de registre de la fitxa: dl., 16/11/2015 - 01:00

Descripció

Capella ubicada fora del nucli urbà, construïda sobre un turó on s'albira tot el nucli de Calaf. Es tracta d'un edifici de factura senzilla, de planta rectangular, d'una sola nau, i sense absis. La nau està coberta per una volta de canó. Dona la impressió que la capella fou ampliada, per l'espai on originalment hi podria haver l'absis, i per aquest motiu hi manca aquest.

Els murs estan fets amb carreus de pedra irregular en disposició horitzontal. La coberta és a dues vessants (est-oest), amb teula àrab.

L'accés es realitza per la façana sud, on hi trobem un portal adovellat de mig punt. Sobre el portal, hi ha una petita fornícula sense imatge. Tot seguit, sobre d'aquesta, un petit ull de bou, amb reixa interior de forja.

Corona la façana, un senzill campanar d'espadanya, amb campana i creu de ferro.

A la resta de murs, són pocs elements a destacar-hi. A la façana est, solament esmentar un cos afegit, de petites dimensions. La façana posterior, hi trobem una finestra amb arc de mig punt, i pilastres a les cantoneres. La façana oest no presenta cap obertura. D'un dels vèrtexs de la façana oest, neix un mur que fa de paravent a l'accés principal.

Al seu entorn hi trobem arbrat amb xiprers i pins.

Observacions:

Al seu interior hi trobem dos quadres pintats per Ramon Sala Coy.

"La Pesta", data de 1990 i és el primer quadre que va pintar Ramon Sala Coy. És representatiu de la pesta que l'any 1651 assolà la vila de Calaf. Cada dia moria gent, i així es pot veure a la imatge, com els difunts eren traslladats al cementiri passant pel Portal de Xuriguera, davant la mirada aterrida de familiars i veïns. El pànic i la impotència eren presents a tot Catalunya, i en concret a Calaf davant la gran mortaldat que deixà el poble amb 461 víctimes dels 700 conciutadans, és a dir, tres quartes parts de la població va morir aquell any. L'autoritat religiosa i els calafins espantats varen demanar protecció divina, posant com a intercessor Sant Sebastià, i varen prometre "vot de poble", és a dir, cada any, el dia 1 de maig, tots pujarien en processó a l'ermita de Sant Sebastià en record i agraïment.

"Sant Sebastià", data de 1990 i és el segon quadre que va pintar Ramon Sala Coy. Aquest personatge era un militar romà amb un gran comandament. Tenia un cavall propi de color blanc i duia un mantell de color porpra. Era cristià i va fer apostolat entre els seus. Va ser descobert i, en no voler renegar de la seva fe, l'emperador romà el va condemnar a morir assagat. Però aquesta pluja de fletxes no el va matar, només el va deixar mal ferit. Una dona del poble el va recollir i el va amagar a casa seva fins que es va guarir del tot. Els seus amics li van aconsellar que deixés Roma, però ell va anar a veure l'emperador per retreure-li que perseguís als cristians i ell va dir que el colpeguessin fins la mort.

L'artista calafí al quadre hi pinta també un gos, símbol de Calaf. El quadre és dedicat a qui representa el protector del poble, i a qui per tradició, es dediquen els precis i la missa de cada 1 de maig, en record i prometença feta pel poble en els penosos moments de la pesta.

Història

Durant la segona meitat del s. XVII, el poble de Calaf va patir la pesta bubònica, que va causar la mort d'una bona part de la població. Tot i així, l'epidèmia només va durar 10 mesos i els calafins van creure que la intercessió de Sant Sebastià fou clau per a la seva ràpida desaparició. La població va fer un vot a Sant Sebastià per donar-li, arran del qual es va construir l'ermita de Sant Sebastià. Tot just superada la pesta (1652) hi ha constància de la realització de treballs a una capella dedicada a Sant Sebastià, però tot fa suposar que aquesta fou una obra menor i de caràcter provisional, tal vegada una capella a l'església de Sant Jaume, ja que no s'ha trobat cap encàrrec a un mestre de cases.

Els anys 70 del segle XVII s'endegaren tot un seguit d'accions encaminades a fer una nova capella de Sant Sebastià, enfortir-ne el culte i dotar-la d'un ermità. Però aquest segon projecte no va acabar de quallar, i no és fins a l'any 1690 que comencem a trobar constants referències a la construcció d'una nova església, de la qual el mestre de cases Guillem Reynal, de Calaf, n'era l'encarregat. El lloc escollit per a la seva construcció va ser el Puig del Rey y d'en Vilaseca, nom que tenia la muntanya abans de l'edificació de la capella (i no el de Calafell com suggereixen alguns autors). La seva construcció va finalitzar l'any 1693.

Bibliografia

TORNER I PLANELL, J. (2015). "La capella o ermita de Sant Sebastià de Calaf (s. XVII)2. A: L'Alta Segarra en la història : Recull d'articles amb motiu del mil·lenari de Calaf. Calaf: Associació del Mil·lenari de Calaf.

